

Kansainvälistymisen mahdollisuuksia opettajan näkökulmasta

17.12.2024

Erilaisissa korkeakoulutuksen kansainvälisyyttä koskevissa raporteissa ja selvityksissä on käsitelty varsin laajasti opiskelijoiden, opetushenkilöstön ja korkeakoulujohdon näkemyksiä ja kokemuksia kansainvälistymisestä (esimerkiksi Huusko & Nurkka, 2024; Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2024; Toom ym., 2023). Kansainvälisen yhteistyön on havaittu merkittävästi lisäävän kulttuurista ymmärrystä ja monimuotoisuutta oppimisympäristöissä. Lisäksi kansainvälisen koulutuskäytäntöjen kehittäminen ja hyödyntäminen parantaa opiskelijoiden sopeutumiskykyä erilaisiin työympäristöihin. Pedagogisesta näkökulmasta kansainvälisten ulottuvuuksien integrointi opetussuunnitelmiin kannustaa myös kriittiseen ajatteluun ja innovaatioihin. Kansainvälinen yhteistyö ei siis ainoastaan rikastuta oppimisympäristöjä, vaan myös kehittää opiskelijoiden ja opettajien valmiuksia toimia jatkuvasti muuttuvassa, globaalissa ympäristössä.

Opettajien näkemyksiä kansainvälistymisestä

Opettajien näkökulmasta tarkasteltuna kansainvälisen opettajavaihdon tuomat hyödyt ovat monitahoiset. Huuskon ja Nurkan (2024) raportissa käydään tarkemmin läpi kyselyaineistoja, jotka on kerätty syys-lokakuussa 2022. Yhtenä vastaajaryhmänä toimivat ammattikorkeakouluopettajat (n=1316). 41 prosenttia oli ohjannut tai opettanut ulkomaisissa korkeakouluissa, vaikkakin vaihteluväli oli suuri: ”Kyllä-vastausten suhteelliset osuudet ammattikorkeakouluopettajien opettamis- ja ohjauskokemuksista ulkomaisissa korkeakouluissa vaihtelivat 7–67 prosentin välillä eri ammattikorkeakouluissa” (Huusko & Nurkka, 2024, s. 53). On myös mielenkiintoista että jopa 54 prosenttia vastanneista taiteiden ja kulttuurialan opettajista omasi kansainvälistä opetus- tai ohjauskokemusta ulkomaisissa korkeakouluissa.

Voitaneen todeta edellä mainittujen selvitysten pohjalta, että opettajat näkevät kansainvälisen vaihdon tärkeänä ammatillisen kehittymisen välineenä, jossa on mahdollisuus oppia uusia opetusmenetelmiä ja pedagogisia käytäntöjä. Näiden tavoitteiden taas nähdään kytkeytyvän opetuksen laadun parantamiseen ja oppimisympäristöjen monipuolistamiseen. Lisäksi ulkomaisen opetuskokemuksen ja opettajavaihdon koetaan edistävän kulttuurienvälistä ymmärrystä ja osaamista, mutta myös luomaan ja vahvistamaan kansainvälisiä verkostoja. Opettajat kuitenkin myös kokevat haasteita resurssien, tiukkojen aikataulujen ja suuren työmäärän kanssa, mikä voi vaikeuttaa vaihto-ohjelmiin hakeutumista ja osallistumista.

Oma opettajavaihtoni joulukuussa 2024

Viimeisin kokemukseni opettajavaihdosta on joulukuun 2024 ensimmäiseltä viikolta, jolloin opetin Aschaffenburgissa liiketalouden maisteriopiskelijoita. SeAMK Master Schoolin tärkeä korkeakoulupartneri Aschaffenburg University of Applied Sciences sisällyttää omaan International Management-maisteriohjelmaansa Advanced International Marketing-opintojakson, jota pidin nyt kolmatta kertaa. Opetus toteutettiin neljän päivän intensiivikurssina 3-6.12, joka sinällään on jo tuttu tapa aiemmilta vuosilta. Päivittäinen työskentely alkoi yhdeksältä aamulla ja päättyi iltakuuteen mennessä.

Aloitin selvittäen globalisaation ja kansainvälisen markkinoinnin peruskäsitteitä. Keskustelimme kansainvälistymisen teorioista sekä tavoista yhtenäistää tai mukauttaa kansainvälistä markkinointia. Lisäksi perehdyimme erilaisten tehtävien avulla brändijohtamiseen, kuluttajakäyttäytymiseen, asemointiin ja markkinalähtöisyyden kehittämiseen. Toisena päivänä keskityimme toimintaympäristöanalyysin suunnitteluun, toteutukseen ja työkaluihin. Kolmantena päivänä käsittelimme kansainvälistymisen strategioita ja niiden vaikutuksia markkinointimixin toteuttamiseen. Neljäntenä päivänä haettiin uusia liikeideoita, jotka toimisivat erityisesti kansainvälisillä markkinoilla. Viikon päätteeksi osa opiskelijatiimeistä esitti ratkaisunsa annettuun tehtävään, jossa tuli innovoida uusi globaali brändi markkinointikeinoineen.

Opetusjakson aikana pyrin käyttämään mahdollisimman monipuolisia opetusmenetelmiä, kuten ryhmäkeskusteluja, luovia menetelmiä ja case-tehtäviä, joiden avulla opiskelijat analysoivat ja pohtivat kansainvälisen markkinoinnin strategisia päätöksiä. Kurssille osallistui yli 80 opiskelijaa, jotka palauttavat lopputehtävänsä tammikuussa. Opiskelijoiden innostus ja sitoutuminen tekivät opetuskokemuksesta palkitsevan. On kuitenkin myönnettävä, että ennakko-oletuksena oli, että kurssiin osallistuisi edellisten vuosien tapaan noin 40-50 opiskelijaa. Jouduinkin nopeasti kehittämään keinoja, joilla voisin interaktiivisuutta ja osallistumista lisätä huomattavasti suuremmassa ryhmässä. Tilanne tuntui todella stressaavalta, miettiessäni myös tammikuun työmäärää lopputehtävien arvioinnin parissa. Loppujen lopuksi uskon löytäneeni sopivia ratkaisuja ennakoimattomaan muutokseen. Sain tässä tilanteessa myös äärettömän tärkeää keskustelutukea partnerikorkeakoulun kollegoilta, josta kiitän professoreita Thomas Laueria ja Alexandra Angressia.

Kiitos opettajavaihdon mahdollistamisesta SeAMK Master School, Kulttuurituotannon tutkinto-ohjelma ja kansainvälisen liikkuvuuden palvelut. Erityiskiitos partnerikorkeakoulun kansainväliselle toimistolle upeasta yllätyksestä 6.12, jolloin kunnioitettiin sekä Pyhää Nikolausta että Suomen itsenäisyyspäivää. St. Nicholas Day on erityisesti lasten juhla, jolloin kilttien lasten kengät täytetään yön aikana pienillä lahjoilla. Tuhmat

lapset sen sijaan saattavat saada risuja Pyhän Nikolauksen apurilta, Krampukselta. Me luokkahuoneessa olimme ilmeisesti käyttäytyneet hyvin, sillä saimme nauttia Joulupukin vierailusta suklaalahjojen kera ja Suomen lippukin oli näkyvästi mukana. Joulupukki kertoi matkustavansa Rovaniemelle takaisin, mutta en nähnyt häntä paluukoneessa – lienee kulkenut reellään muita reittejä takaisin kotiin.

Rauhallista joulua!

Satu Lautamäki
yliopettaja, KTT
SeAMK

Kirjoittaja työskentelee yliopettajana, opettaa ja ohjaa opinnäytetöitä kulttuurituotannon AMK tutkinto-ohjelmassa sekä yAMK-tutkinto-ohjelmissa, suunnittelee ja toteuttaa TKI-hankkeita kulttuurituotannossa ja yhteistyössä muiden alojen kanssa. Osaamisalueita ovat mm. luovien alojen kehittäminen, pk-yrittäjyys, kansainvälisyys, palvelumuotoilu sekä monialainen tuotekehitys.

Lähteet

Huusko, M., & Nurkka, N. 2024. *Kansainvälisyysosaamisen kehittäminen korkeakoulutuksessa*. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_T0324.pdf

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2024. *Eurostudent-tutkimukset ja -analyysit.* https://okm.fi/eurostudent

Toom, A., Heide, T., Jäppinen, V., Karjalainen, A., Mäki, K., Tynjälä, P., Huusko, M., Nurkka, N., Vahtivuori-Hänninen, S. & Karvonen, A. 2023. *Korkeakoulupedagogiikan tila ja uudistaminen -arviointi*. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_T1723.pdf